

[Indenrigsministeren]

har fundet sted for 1983. Dette er et led i den tilpasning til en lavere velstandsudvikling, som vil være nødvendig i de kommende år. Såvel de statslige som de kommunale udgifter må tilpasses denne udvikling.

Reduktionen af bloktilskuddene skal således ses i sammenhæng med de kommunale besparelser, der skal finde sted i disse år, og har endvidere til hensigt at skabe bedre overensstemmelse mellem kompetence og økonomisk ansvar, så kommunernes og amtskommunernes udgifter i højere grad finansieres af egne indtægter.

Samtidig var der på mødet i regeringens kommunekontaktudvalg enighed om, at man for landet som helhed burde undgå kommunale skattestigninger i 1984. Der var en erkendelse af, at nogle kommuner og amtskommuner ville få skatteforhøjelser, mens andre ville kunne sætte skatten ned, bl.a. på grund af ændringer i udligningslovgivningen, men set under ét forventedes den kommunale skat ikke at stige i forhold til 1983.

2. Den kommunale økonomi i 1983.

De budgetter for 1983, som kommuner og amtskommuner vedtog i efteråret 1982, var baseret på en række forudsætninger, som i lyset af regeringens senere indkomst- og budgetpolitiske initiativer har måttet ændres.

Regeringens indkomstpolitik har således bevirket, at pris- og lønstigningerne fra 1982 til 1983 reduceres fra de ca. 10½ pct., som var forudsat ved budgetlægningen, til ca. 7 pct.

Indkomspolitikken og det dermed ændrede skøn over pris- og lønudviklingen har betydet, at pris- og lønreguleringen af bloktilskuddene for 1983 kunne nedsættes med 600 mill. kr. Herudover har regeringen som led i sin spareplan for 1983 reduceret bloktilskuddene i forhold til de foreløbige bloktilskud, som indgik i de kommunale 1983-budgetter, med i alt 0,7 mia. kr. for amtskommunerne og 1,7 mia. kr. for primærkommunerne.

Endvidere har regeringen tilkendegivet, at de kommunale forskudsskattebeløb (tolvtedelsrater) ikke fuldt ud vil blive beskåret svarende til den lavere indkomstudvikling. Beskæringen søges i stedet gennemført således, at kommuner og amtskommuner undet ét ikke likviditetsmæssigt stilles ringere end efter de vedtagne budgetter, hvilket betyder, at

det fortsat må påregnes, at 3 pct. af de samlede beløb for primærkommunerne og 4¼ pct. for amtskommunerne vil blive tilbageholdt. Der vil efter forhandling med de kommunale parter blive fremsat lovforslag herom i løbet af foråret 1983.

Regeringen skal understrege, at selv med besparelser, der svarer til reduktionen af bloktilskuddene og den bebudede beskæring af tolvtedelsraterne for 1983, vil kommuner og amtskommuner set undet ét ikke fuldt ud have gennemført besparelser, som svarer til hele provenutabet med den dæmpede indkomstudvikling. Regeringen har dog med tilfredshed bemærket, at mange kommuner har gennemført besparelser af et sådant omfang, at det fuldt ud modsvarer nedgangen i beskatningsgrundlaget.

3. Retningslinier for 1984-budgetterne.

Bloktilskudsbeskæringen for 1984 på i alt 3 mia. kr. er allerede i november 1982 blevet forhåndsbebudet over for kommuner og amtskommuner for at give disse tid til overvejelser og planlægning af tilpasningen til finansieringsmulighederne i 1984. Ifølge det fremsatte lovforslag (L 151) fordeles beskæringen med halvdelen til primærkommunerne og halvdelen til amtskommunerne.

De begrænsede finansieringsmuligheder skyldes ikke alene ændringen i statstilskuddene, men også, at det, som nævnt i indledningen, såvel fra statslig som kommunal side er et udbredt ønske at undgå skattestigninger. Under de vanskelige økonomiske forhold vil det også være borgernes forventning, at der ikke gennemføres nye skatteforhøjelser. Regeringen henstiller derfor, at kommunalbestyrelser og amtsråd undlader at gennemføre skattestigninger fra 1983 til 1984.

Der kan for den enkelte kommune eller amtskommune være særlige forhold, som bevirker, at den kan afvige fra gennemsnittet, således at det må ventes, at skatten vil stige nogle steder, men blive sat lige så meget ned i andre kommuner. I den forbindelse henledes opmærksomheden på virkningerne af de forventede ændringer i tilskuds- og udligningssystemerne.

For at sikre, at henstillingen kan opfyldes, må budgetterne for 1984 fastsættes således, at de kommunale nettoudgifter for landet som helhed – kommuner, amtskommuner og Ho-